

“Regio Zwolle voedt de toekomst” (2025–2030)

Wij gaan voor een voedselsysteem dat eerlijk, gezond, duurzaam én voor iedereen betaalbaar is

De toekomst van Regio Zwolle begint op ons bord

Met dit manifest verenigen werkgevers, bedrijven, onderwijs- en kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties, boeren, producenten, bewonersinitiatieven en overheden hun krachten. Samen bouwen we aan een voedselsysteem dat gezond, eerlijk en toekomstbestendig is.

Voedsel is meer dan een basisvoorziening. Het is de motor voor vitaliteit, een sterke economie en een leefbare omgeving – vandaag én morgen. In onze optiek is méér regionale en biologische consumptie een krachtig middel om te komen tot een eerlijker en duurzamer voedselsysteem. Onze regio bruist al van inspirerende initiatieven: korte keten samenwerkingen, biologische landbouwbedrijven, educatieve projecten en maatschappelijke initiatieven zoals sociale voedseltuinen. Dit manifest biedt richting, verbindt en versterkt deze initiatieven en vergroot hun impact. Zo maken we samen een beweging die niet meer te stoppen is. Met dit initiatief sluit Regio Zwolle zich nadrukkelijk aan bij landelijke coalities en bewegingen.

Wij bouwen voort op vier gedeelde waarden¹:

- **Zorg – we koesteren wat we hebben, houden de aarde leefbaar en geven toekomstige generaties een vruchtbare bodem om van te leven.**
- **Ecologie – we versterken biodiversiteit en werken mét de natuur, vanuit kringlopen, water, bodem en planten.**
- **Gezondheid – vitaliteit voor mens, dier, bodem en omgeving; gezonde voeding als basis voor een energieke samenleving.**

---

¹ Zorg, ecologie, gezondheid en eerlijkheid (ZEGE) zijn de vier kernprincipes van de biologische landbouw zoals vastgelegd door de internationale koepelorganisatie IFOAM-Organics International en dienen als een kompas voor dit Manifest.

- **Eerlijkheid – respect en waardering in de keten, met eerlijke prijzen en een rechtvaardige verdeling.**

Om deze waarden te laten landen, formuleren we drie gezamenlijke ambities. Zij geven richting aan de voedseltoekomst van Regio Zwolle – en nodigen iedereen uit om mee te doen, mee te bouwen en mee te versnellen.

Ambitie 1:

Regionaal produceren & korte ketens versterken

Toekomstbestendig
inkoopbeleid
voedsel

≥ 30 % regionaal én ≥ 30 %
biologisch in publieke en
bedrijfsinkoop in 2030.

We gaan de productie van
voedsel in de regio stimuleren
en de ketens tussen
producenten en consumenten
verkorten. We stimuleren
structurele inkoop uit de Regio
Zwolle en biologische
productie. Daarnaast zetten
we ons in voor samenwerking
in de keten: boeren, cateraars,
groothandels,
kennisinstellingen en
inwoners zetten gezamenlijk
stappen.

Ambitie 2:

Samen doen & leren

Foodlab Regio Zwolle

We gaan samenwerken met
lokale gemeenschappen,
scholen en organisaties om
kennis en vaardigheden te
delen. Door samen te werken
en van elkaar te leren, kunnen
we duurzame
voedselpraktijken bevorderen
en een sterke, verbonden
gemeenschap opbouwen.
Experimenteren en
kennisdeling via een leer- en
innovatielab: Foodlab Regio
Zwolle. We ontwikkelen een
leerplek waar professionals,
bewoners en onderwijs
samenwerken, een zichtbaar
voorbeeld in de praktijk.

Ambitie 3:

Eerlijk voedsel Betaalbaar & Toegankelijk

Volkskantine

We streven ernaar gezond en
duurzaam voedsel voor
iedereen betaalbaar en
toegankelijk te maken. Een van
de manieren waarop we dit
willen bereiken, is door het
opzetten van een volkskantine.
Hier kunnen mensen genieten
van gezond en duurzaam
voedsel uit de regio, waardoor
het echt bereikbaar wordt
voor iedereen.

TOELICHTINGEN PER AMBITIE

Ambitie 1: Regionaal produceren & korte ketens versterken

Regionaal en Biologisch als Nieuwe Norm. Regio Zwolle heeft een unieke kracht: een groot en groeiend biologisch aanbod. Maar we leggen de lat hoger. In 2030 is minimaal 30% van alle publieke én bedrijfsinkoop regionaal én minstens 30% biologisch.

Dat betekent: meer voedsel dat hier wordt geproduceerd, hier wordt ingekocht en hier wordt gegeten. Geen belofte voor later, maar een duidelijke opdracht voor nu. Dit vraagt lef en samenwerking van boeren, cateraars, horeca, retail en consumenten – in korte ketens met transparantie en meetbare resultaten.

We dagen iedereen uit om commitment te tonen. Niet ieder bedrijf of instelling start op hetzelfde punt, daarom werken we met ambitieniveaus: brons, zilver en goud. Zo kan iedereen instappen en doorgroeien – maar afwachten is geen optie.

Samen bouwen we aan een toekomstbestendig inkoopbeleid bij publieke en private partijen, in lijn met het Nederlandse actieplan voor groei van biologische productie en consumptie. Door actief aan te sluiten bij landelijke bewegingen als het Actieplan Biologisch, Bionext en Bioregio's versnellen we de omslag naar meer biologische productie en consumptie.

Regio Zwolle wil niet volgen, maar vooroplopen. Hier maken we de omslag tastbaar, zichtbaar en onomkeerbaar.

Ambitie 2: Vakmanschap door samen te leren & te doen

Wij bouwen in Regio Zwolle een toonaangevend Foodlab: dé broedplaats waar vakmanschap, innovatie en ondernemerschap samenkomen. Boeren, studenten, koks, ondernemers en bewoners ontwikkelen hier samen baanbrekende oplossingen en nieuwe voedselconcepten.

Het Foodlab is meer dan een plek – het is een beweging. Een plek waar leren, werken, experimenteren en proeven hand in hand gaan. Waar vakmanschap zichtbaar en tastbaar wordt. Waar jong en oud kennis en ervaring opdoen die de toekomst van ons voedselsysteem vormgeven.

Door nauwe samenwerking met onderwijsinstellingen wordt voedseleducatie structureel verankerd en verbonden met de praktijk. Zo maken we van Regio Zwolle hét voorbeeld van hoe innovatie en samenwerking leiden tot een gezonder, eerlijker en duurzamer voedselsysteem.

Ambitie 3: (H)eerlijk voedsel – gezond, betaalbaar & toegankelijk

Gezond en duurzaam voedsel is geen luxe, maar een recht – voor iedereen, ongeacht inkomen of achtergrond.

De Volkskantine wordt het symbool van die belofte: een bruisende ontmoetingsplek waar gezond, lokaal en betaalbaar eten de norm is. Hier komen mensen samen, delen ze maaltijden én een visie op een eerlijke voedseltoekomst.

Met educatieprogramma's voor gezonde wijken – geïnspireerd door krachtige voorbeelden zoals MENSA MENSA Rotterdam – zetten we in op bewustwording én gedragsverandering.

Door intensieve samenwerking met scholen, lokale bedrijven, voedselbanken en sociale ondernemingen zorgen we dat niemand buitenspel staat. De Volkskantine laat zien dat een gezonde voedselomgeving mogelijk is – en onmisbaar wordt.

Zichtbaarheid & Trots

De voedseltransitie wordt pas écht krachtig als iedereen het kan zien, proeven en ervaren. Daarom zetten we volop in op campagnes en evenementen die beweging creëren en mensen verbinden. Van de jaarlijkse *Week van Ons Eten* tot bruisende proeverijen en lokale markten: samen maken we gezond, eerlijk en duurzaam voedsel tastbaar!

We dagen bestaande én nieuwe partijen uit om aan te haken. Want alleen door krachten te bundelen vergroten we de impact en versnellen we de verandering. **Sluit aan, laat je zien en maak mee het verschil – in de regio én ver daarbuiten.**

Routekaart

De transitie naar een duurzaam voedselsysteem vraagt om duidelijke stappen en mijlpalen:

Periode

Acties

Manifest 9 oktober 2025

Kick-off 9 oktober 2025

Grote stakeholdersbijeenkomst (Doe mee, haak aan, word onderdeel van de beweging)

Partijen sluiten zich aan bij ambities en vormen 'Coalitions of the Willings'
Vervolgens worden actieplannen (per ambitie) opgesteld

2025–2030

Uitvoering van projecten per ambitie, met jaarlijkse rapportage en zichtbaarheid via campagnes en evenementen.

Doorlopend

Aansluiting bij landelijke bewegingen (als voorbeeld Biosteden / Bioregio's, Bionext, provinciale en andere initiatieven) en het opschalen van lokale initiatieven.

Initiatiefnemers "Regio Zwolle voedt de toekomst":

Landstede MBO, Makersfabriek, Biohuis, Economic Board Regio Zwolle, Sectortafel Agri & Food Regio Zwolle, Gemeente Zwolle en Provincie Overijssel – ondersteund door de Kwartiermakers Bioregio Overijssel.

Slotverklaring

"Wie JA zegt tegen dit manifest, zegt JA tegen de kracht van samenwerking, de energie van vernieuwing en een Regio Zwolle die klaar is voor de generaties van morgen."